

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Rezumat al Avizului Autorității Europene pentru Protecția Datelor, referitor la propunerea de regulament privind eu-LISA

(Textul integral al prezentului aviz poate fi consultat în limbile engleză, franceză și germană pe site-ul AEPD www.edps.europa.eu)

(2017/C 386/06)

Încă de la înființarea sa în anul 2011, Agenției Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informaticice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție („eu-LISA”) i s-a încredințat treptat gestionarea operațională a Sistemului de informații Schengen, a Sistemului de informații privind vizele și a sistemului Eurodac. După patru ani de funcționare, Comisia a efectuat o evaluare generală, în urma căreia, a fost prezentată propunerea de regulament privind Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informaticice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție.

Această propunere urmărește în principal să încredințeze eu-LISA următoarele sarcini: (i) gestionarea operațională a sistemelor informaticice la scară largă în spațiul de libertate, securitate și justiție, existente și viitoare; (ii) dezvoltarea câtorva aspecte privind interoperabilitatea acestor sisteme; (iii) desfășurarea unor activități de cercetare și a unor proiecte pilot și (iv) dezvoltarea, gestionarea și găzduirea unui sistem informatic comun pentru un grup de state membre care optează în mod voluntar pentru o soluție centralizată în punerea în aplicare a aspectelor tehnice din legislația UE în materie de sisteme descentralizate în spațiul de libertate, securitate și justiție.

Propunerea eu-LISA face parte dintr-un proces mai larg de îmbunătățire a gestionării frontierelor și a securității interne în Uniunea Europeană pentru a răspunde anumitor provocări în materie de securitate. Câteva propuneri legislative referitoare la sistemele informaticice la scară largă sunt într-adevăr în curs de negociere cu Parlamentul European și cu Consiliul (Sistemul de intrare/ieșire, Eurodac, Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile, Sistemul de informații Schengen și Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare în cazul resortisanților țărilor terțe). Aceste propuneri legislative îi încredințază eu-LISA gestionarea operațională a sistemelor informaticice la scară largă menționate mai sus.

De asemenea, AEPD, în calitatea sa de autoritate de supraveghere a eu-LISA, recomandă ca propunerea eu-LISA să fie însoțită de o evaluare de impact detaliată a dreptului la confidențialitate și a dreptului la protecția datelor, consfințite în Carta drepturilor fundamentale a UE.

De asemenea, AEPD reamintește că în prezent nu există un cadru legal pentru interoperabilitatea sistemelor informaticice la scară largă în UE. Prin urmare, eu-LISA ar putea desfășura acțiuni de punere în aplicare numai dacă se adoptă un astfel de cadru legal.

În fine, AEPD este preocupat de posibilitatea ca eu-LISA să poată dezvolta și găzdui o soluție centralizată comună pentru sistemele informaticice la scară largă, care, în principiu, sunt descentralizate. Arhitectura fiecărui sistem informatic la scară largă europeană este definit clar într-un temei juridic specific și nu poate fi modificată printr-un acord de delegare încheiat între eu-LISA și un grup de state membre. Orice modificare a arhitecturii unui sistem se poate face numai prin schimbarea bazei legislative aferente, precedată de o evaluare de impact și de studii de flexibilitate.

1. INTRODUCERE ȘI CONTEXT

1. Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (denumită în continuare „eu-LISA”) a fost instituită prin Regulamentul (UE) nr. 1077/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾. Regulamentul încredințează eu-LISA gestionarea operațională la nivel central a Sistemului de informații Schengen de a doua generație (denumit în continuare „SIS II”) ⁽²⁾ și a Sistemului de informații privind vizele (denumit în continuare „VIS”) ⁽³⁾. Regulamentul (UE) nr. 1077/2011 a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾, care în plus i-a încredințat eu-LISA gestionarea Eurodac.
2. În anul 2016, Comisia a făcut o evaluare ⁽⁵⁾ a eu-LISA, la patru ani după ce a devenit operațională. S-a identificat, astfel, nevoia de îmbunătățire a eficacității și eficienței eu-LISA. În acest context, la 29 iunie 2017, Comisia a emis o propunere de regulament privind Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție ⁽⁶⁾, denumită în continuare („propunerea eu-LISA”).
3. În plus, Comisia a început din 2016 o reflecție mai amplă cu privire la gestionarea și utilizarea mai eficace și mai eficientă a datelor, în domeniul gestionării frontierelor și al securității. Prin urmare, Comisia a adoptat o comunicare intitulată Sisteme de informații mai puternice și mai inteligente în materie de frontiere și securitate ⁽⁷⁾, raportul final al Grupului de experți la nivel înalt pentru sistemele de informații și interoperabilitate ⁽⁸⁾, precum și Al șaptelea raport referitor la progresele înregistrate pentru realizarea unei uniuni a securității efective și reale ⁽⁹⁾ cu propuneri privind noi sarcini și, în consecință, un nou mandat pentru eu-LISA.
4. AEPD a fost consultată neoficial înainte de publicarea propunerii eu-LISA și a furnizat Comisiei observații informale care au fost luate în considerare doar parțial.
5. Scopul propunerii eu-LISA este extinderea mandatului agenției prin:
 - permiterea gestionării operaționale a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție, existente și viitoare;
 - asigurarea calității datelor în toate sistemele informatice la scară largă gestionate de eu-LISA;
 - dezvoltarea acțiunilor necesare pentru a permite interoperabilitatea sistemelor;
 - desfășurarea de activități de cercetare pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă;
 - desfășurarea de proiecte pilot, validări de concepte și activități de testare;

⁽¹⁾ JO L 286, 1.11.2011, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1987/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen de a doua generație (SIS II) (JO L 381, 28.12.2006, p. 4) și Decizia nr. 2007/533/JAI a Consiliului din 12 iunie 2007 privind înființarea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen de a doua generație (SIS II) (JO L 205, 7.8.2007, p. 63).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) (JO L 218, 13.8.2008, p. 60).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea amprentelor digitale în scopul aplicării eficiente a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid și privind cererile autorităților de aplicare a legii din statele membre și a Europol de comparare a datelor Eurodac în scopul asigurării respectării aplicării legii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 de instituire a Agenției europene pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție (JO L 180, 29.6.2013, p. 1).

⁽⁵⁾ Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind funcționarea Agenției europene pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă în spațiul de libertate, securitate și justiție (eu-LISA), COM(2017) 346, 29.6.2017.

⁽⁶⁾ Propunere de regulament privind Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție, și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1987/2006 și a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 COM(2017) 352 final, 29.6.2017.

⁽⁷⁾ COM(2016) 205 final, 6.4.2016.

⁽⁸⁾ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=32600&no=1>

⁽⁹⁾ COM(2017) 261 final, 16.5.2017.

- acordarea de sprijin și consiliere statelor membre și Comisiei cu privire la conectarea sistemelor naționale la sistemul central;
 - conceperea, gestionarea și găzduirea unui sistem informatic comun pentru un grup de state membre care optează în mod voluntar pentru o soluție centralizată în punerea în aplicare a aspectelor tehnice din legislația europeană privind sistemele descentralizate în spațiul de libertate, securitate și justiție.
6. AEPD va aborda în primul rând principalele recomandări cu privire la propunerea eu-LISA. Aceste recomandări principale reprezintă problemele principale observate de AEPD, care trebuie abordate în orice caz în cadrul procesului legislativ. Recomandările suplimentare reprezintă punctele identificate de AEPD ca necesitând clarificare, informații suplimentare sau modificări minore. Această distincție trebuie să ajute legiuitorul să acorde prioritate problemelor importante abordate de prezentul aviz.

4. CONCLUZIE

23. După analiza atentă a propunerii eu-LISA, AEPD face următoarele recomandări:

- realizarea sau punerea la dispoziție a unei evaluări de impact detaliate pentru a ușura evaluarea impactului propunerii eu-LISA asupra drepturilor fundamentale, în special în ceea ce privește concentrarea tuturor sistemelor informatice la scară largă din UE într-o singură agenție și ținând cont de contextul juridic mai larg, inclusiv de propunerile legislative în curs privind sistemele informatice la scară largă;
- eliminarea referințelor actuale legate de interoperabilitate din propunerea eu-LISA;
- eliminarea prevederii care permite modificarea arhitecturii sistemului pe baza acordului de delegare încheiat între eu-LISA și grupul de state membre.

24. În plus față de principalele preocupări identificate mai sus, recomandările AEPD din prezentul aviz se referă la următoarele aspecte ale propunerii eu-LISA:

- statisticile generate de sistem;
- monitorizarea internă;
- gestionarea riscurilor privind securitatea informațiilor;
- rolurile AEPD și a responsabilului cu protecția datelor.

25. AEPD rămâne disponibilă pentru a oferi mai multe recomandări cu privire la propunerea eu-LISA și în legătură cu orice act delegat sau act de punere în aplicare adoptat în urma propunerii de regulament, ce ar putea avea un impact asupra prelucrării datelor cu caracter personal.

Bruxelles, 9 octombrie 2017.

Giovanni BUTTARELLI

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor
